

Nr 562.

Av herrar **Åqvist** och **Nilsson** i Karlstad, i *anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 140, med förslag till lag om virkesmätning.*

I proposition nr 140 till innevarande års riksdag har Kungl. Maj:t framlagt förslag till lag om virkesmätning. Lagen avses att efter Kungl. Maj:ts bestämmande tillämpas i vissa län, bland andra Värmlands och Örebro län. Enligt den allmänna motiveringen till lagen avses med densamma undanröjande av vissa påtalade missförhållanden inom virkeshandeln, särskilt i fråga om förhållande mellan säljare och köpare av rundvirke för industriellt behov, där köparensidan ansetts för närvarande äga allt för stort inflytande, eller beträffande formen för beräkning av varan och därmed även av köpeskillingen. Genom godtycklig beräkning av kvantitet och kvalitet har köparen, vilken i regel uppgives genom egen personal företaga inräkningen (»tumningen»), medel att undgå uppfyllandet av skäliga krav på noggrannhet. I motiven till propositionen erkännes dock villigt, att de tumnings- eller liknande föreningar eller sammanslutningar, som verkställa för medlemmarnas räkning sådan bedömning av virket, i regel utträttat mycket gott i de trakter, där de finnas och den egentliga skogshandeln i vårt land försiggår. En sådan förening är Wermländska inmätningföreningen, vars verksamhetsområde utgöres av Värmlands län, vissa delar av Örebro och Kopparbergs län samt vissa gränstrakter av Norge.

Över det av sakkunniga utarbetade förslaget till lagstiftning i ämnet hördes ett flertal myndigheter och dylika, exempelvis kommerskollegium, länsstyrelsen i Värmlands län, hushållningssällskapet i Värmlands län förvaltningsningsutskott och Wermländska inmätningföreningen. I samtliga dessa yttranden framhålles, att någon laglig reglering av virkesmätningföreningarnas verksamhet icke vore av behovet påkallad. Särskilt har länsstyrelsen uttalat, att virkesmätningen och därtill hörande frågor icke i större utsträckning borde kringgärdas av lagbestämmelser. Dessa frågor vore i stället av sådan art, att de i största möjliga mån borde lösas genom anpassning efter de lokala förhållandena. Från skilda håll har i de över förslaget till lag avgivna yttrandena framhållits, att de av mätningssmonopolet föranledda kostnaderna ej stå i rimlig proportion till de fördelar, som man velat vinna med detsamma. Betänkligheter i denna riktning hava sålunda framförts från skogsvårdsstyrelsen i Örebro län. En tungt vägande anmärkning har framställts från överjägmästaren i Bergslagsdistriktet, som omfattar bland annat Värmlands och Örebro län. Denne har ansett att giltighetsområdet för den tilltänkta lagstiftningen tills vidare borde begränsas till Norrland. Till stöd härför har framhållits att lagstiftningen har en tydlig prägel av försökslag-

stiftning samt att densamma närmast föranletts av de missförhållanden i fråga om inmätning av timmer, som möjligen förefunnes vid flottlederna i Norrland. Några missförhållanden som nödvändiggjorde ett omedelbart antagande av lagen för Värmlands och Örebro samt Kopparbergs län förefunnes i varje fall icke.

Enligt den i propositionen förebrogta utredningen, till vilken vi anhålla att få hänvisa, synes i varje fall ådagalagt, att något behov av lagstadgad virkesmätning ej förefunnes inom Värmlands och Örebro län, vilka båda ingå i området för den Wermländska inmätningföreningen och där förhållandena i övrigt gestalta sig på ett från de Norrländska med deras påtalade speciella brister i mångt och mycket avvikande sätt.

Hade detta förslag till lagstiftning framlagts för ungefär femtio år sedan, under det så kallade baggböleriets tider, med dess välkända och obestridliga missförhållanden i Norrland, hade vi möjligen känt oss övertygade om dess nytta och nödvändighet även beträffande rikets övriga delar där skogs-handel försiggår. Från vederhäftigt håll har emellertid vitsordats, att de timmerköpande bolagens representanter åtminstone vad beträffar Örebro och Värmlands län numera icke kunna med fog klandras för de metoder, som vid inmätningen användas. Därmed faller också grunden bort för lagens obligatoriska tillämpning beträffande dessa län. Ej ens den part, som den föreslagna lagen avser att bereda ökat skydd, synes vara helt tillfreds med den sålunda erbjudna hjälpen. Från ett stort antal skogsägare inom Örebro län har sålunda framhållits, att inom detta län med dess relativt stora antal ägare av smärre skogslotter en statlig inmätning skulle bli särskilt dyrbar och obekvämt på grund av det stora antalet obetydliga virkesposter, som skulle på skilda platser inmätas, samt vålla onödig omgång och tidsförlust. De olika inomlandsindustrierna hade där enligt uppgift egna bofasta mätare inom skilda orter, som — ehuru sysselsatta i huvudsak med annat arbete — vore nära till hands för successiv inmätning även av småleveranser. En statlig inmätning nämnd kunde ej beräknas erhålla en dylik smidig organisation.

Då det av såväl de ovan refererade yttrandena över lagförslaget som av andra härovan anförda skäl torde vara ådagalagt, att den föreslagna lagstiftningen för Värmlands och Örebro läns del icke är motiverad med hänsyn till där rådande förhållanden utan rent av skulle medföra ökad kostnad och omgång för de intressen, som den avsetts att bevaka, få vi hemställa,

att riksdagen måtte vid eventuellt antagande av det i proposition nr 140 framlagda förslaget till lag om virkesmätning från lagens tillämpningsområde undantaga Örebro och Värmlands län.

Stockholm den 30 mars 1935.

Ernst Åqvist.

Nils Nilsson
i Karlstad.